

Informacija apie priimtą sprendimą dėl pirmos formos heparino gamybos galimybių

2016-06-20 Aplinkos apsaugos agentūros Poveikio aplinkai vertinimo departamento Poveikio aplinkai vertinimo ir taršos prevencijos skyrius, Daiva Lukošienė, tel. 8 706 62033.

1. Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas – UAB „Bioresus“, Pievų g. 13, 62175 Alytus, tel. 8 616 41007, el. p. ap@purple9.com.

2. Poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas – UAB „AV Consulting“, P. Vileišio g. 9, 10308 Vilnius, tel. (8 5) 234 1880, el. p. info@avcon.lt.

3. Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas – pirmos formos heparino gamyba.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo (toliau – PAV įstatymas) 7 straipsnio 15 punktu, planuojamos ūkinės veiklos (toliau – PŪV) užsakovas pradėjo poveikio aplinkai vertinimo (toliau – PAV) procesą be atrankos procedūrų.

4. Planuojamos ūkinės veiklos vieta

Alytaus apskr., Alytaus m., Pievų g. 13, žemės sklypo kad. Nr. 1101/0001:69.

5. Planuojamos ūkinės veiklos aprašymas

PŪV numatoma vykdyti žemės sklype, kurio pagrindinė naudojimo paskirtis – kita, naudojimo būdas – pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijos. Žemės sklypas ribojasi su pramonės ir sandėliavimo arba komercinės paskirties objektų teritorijomis. Artimiausi gyvenamieji namai nuo PŪV vietos nutolę apie 250-260 m atstumu. Artimiausia saugoma teritorija – Gulbynės ornitologinis draustinis nuo PŪV vietos nutolęs apie 1,6 km atstumu. Artimiausia nekilnojamosios kultūros vertybė – Forto dalis (unikalus objekto kodas 30527) nuo PŪV vietos nutolusi apie 580 m atstumu.

Informacija apie PŪV technologinį procesą

PŪV metu numatoma statyti gamybinį pastatą, kuriame bus vykdoma iki 1,8 t/metus pirmos formos heparino, skirto farmacijos pramonei kaip žaliavos, gamyba iš kiaulių valytų tiesiųjų žarnų. Išspausť žarnas (4320 t/metus) numatoma atvežti statinėse, kurios bus laikomos atitirpinimo patalpoje, vėliau išverčiamos į 300 l talpos plastikinę tarą, maišomos su karštu vandeniu ir dviejuose žarnų valymo įrenginiuose plaunamos. Rankiniu būdu numatoma atlikti žarnų rūšiavimą ir paruoštas natūralias sūdytas arba trumpąsias žarnas (apvalkus) laikyti 150-250 l talpos sandariose statinėse jūriniuose konteineriuose su šaldymo įranga ar iš karto parduoti. Mukozę kartu su kaustikine soda, druska ir fermentais numatoma kaitinti iki 85-95 °C temperatūros, mechaniškai atskirti priemaišas ir adsorbicijos talpose, panaudojant druską, gumos granules ir garą, atskirti hepariną. Heparino pirminę žaliavą planuojama maišyti su etanoliumi ir nusodinus išdžiovinti 50-70 °C temperatūroje.

Numatoma, kad PŪV metu bus naudojami du katilai: 2,3 MW galios dujinis katilas gamins technologinį garą, skirtą technologiniams procesams, o 0,15 MW galios dujinis katilas – termofikacinį vandenį, skirtą karšto vandens gamybai, šildymui ir vėdinimui.

Informacija apie atliekų susidarymą ir tvarkymą

Numatoma, kad PŪV metu susidarys šios atliekos:

- baltyminės medžiagos (apie 0,2 t/metus);
- distiliavimo nuosėdos ir reakcijų likučiai (apie 2 t/metus);
- panaudota guma (apie 2,2 t/metus);
- pakuotės, kuriose yra pavojingų medžiagų likučių arba kurios yra jomis užterštos (apie 2 t/metus);
- popierinės, plastikinės, metalinės pakuotės, komunalinės atliekos.

PŪV veikloje susidaranti atliekos numatoma pagal sutartis perduoti atliekų tvarkytojams, turintiems teisę tvarkyti šias atliekas.

Informacija apie PŪV poveikį vandeniui

PŪV teritorija nepatenka į vandens telkinių apsaugos juostas ir zonas.

PŪV metu numatomas vandens naudojimas technologiniuose procesuose (apie 155 m³/parą) ir darbuotojų ūkio-buities reikmėms (apie 2,12 m³/parą). Vandens tiekimas planuojamas iš Alytaus miesto centralizuoto vandentiekio tinklų.

Planuojama, kad PŪV metu susidarys gamybinės (apie 170 m³/parą), buitinės (apie 2,12 m³/parą) ir paviršinės (apie 1208 m³/metus) nuotekos. Gamybines ir buitines nuotekas numatoma išleisti į Alytaus miesto centralizuotus buitinių nuotekų tinklus, o paviršines nuotekas – į Alytaus miesto centralizuotus paviršinių nuotekų tinklus.

Informacija apie PŪV poveikį aplinkos orui

PAV ataskaitoje įvertinta PŪV tarša į aplinkos orą iš 4 stacionarių (2,3 MW galios katilas, 0,15 MW galios katilas, cecho bendroji vėdinimo sistema, vėdinimo sistema nuo mukozės ir adsorbicijos talpų) ir mobilių taršos šaltinių. Stacionarių taršos šaltinių aplinkos oro teršalų kiekiai apskaičiuoti pagal Europos aplinkos agentūros į atmosferą išmetamų teršalų apskaitos metodiką (*anglų kalba* – EMEP/CORINAIR Atmospheric emission inventory guidebook, 2013). Aplinkos oro teršalų, išsiskiriančių iš mobilių taršos šaltinių, kiekiai apskaičiuoti pagal Teršiančių medžiagų, išmetamų į atmosferą iš mašinų su vidaus degimo varikliais, vertinimo metodiką, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos 1998 m. liepos 13 d. įsakymu Nr. 125 „Dėl teršiančių medžiagų, išmetamų į atmosferą iš mašinų su vidaus degimo varikliais, vertinimo metodikos patvirtinimo“.

Aplinkos oro teršalų sklaidos matematinis modeliavimas atliktas kompiuterine programa ADMS 4, naudojant Lietuvos hidrometeorologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos pateiktus Lazdijų hidrometeorologijos stoties 2011-2015 m. meteorologinius duomenis. Įvertinus foninę taršą, nustatytos aplinkos oro teršalų koncentracijos: azoto dioksido 1 val. – 50 µg/m³ (0,25 ribinės vertės (toliau – RV)), azoto dioksido metų – 11 µg/m³ (0,28 RV), anglies monoksido 8 val. – 1400 µg/m³ (0,14 RV), sieros dioksido 1 val. – 110 µg/m³ (0,31 RV), sieros dioksido paros – 50 µg/m³ (0,40 RV), kietųjų dalelių (KD10) paros – 18 µg/m³ (0,36 RV), kietųjų dalelių (KD10) metų – 17 µg/m³ (0,44 RV), kietųjų dalelių (KD2,5) metų – 8,7 µg/m³ (0,35 RV), amoniako 0,5 val. – 11 µg/m³ (0,06 RV), amoniako paros – 10 µg/m³ (0,25 RV), etanolio 0,5 val. – 16 µg/m³ (0,01 RV), lakiųjų organinių junginių 0,5 val. – 50 µg/m³. Pagal PAV ataskaitoje pateiktą informaciją aplinkos oro teršalų RV viršijimo dėl PŪV nenumatoma.

Informacija apie PŪV poveikį dirvožemiui ir kraštovaizdžiui

Poveikis dirvožemiui numatomas PŪV statybos darbų metu, tačiau jis bus lokalus ir trumpalaikis. PAV ataskaitoje numatytas dirvožemio nukasimas statybos darbų vietose ir pažeistos teritorijos rekultivavimas. PŪV eksploatacijos metu poveikio dirvožemiui nenumatoma.

PŪV numatoma vykdyti urbanizuotoje industrinėje teritorijoje, todėl poveikio kraštovaizdžiui pagal PAV ataskaitoje pateiktą informaciją nenumatoma.

Informacija apie PŪV poveikį visuomenės sveikatai

Poveikio aplinkai vertinimo metu atliktas poveikio visuomenės sveikatai vertinimas. Atsižvelgiant į PŪV pobūdį, PAV ataskaitoje įvertinti šie visuomenės sveikatos veiksniai: aplinkos oro tarša, triukšmas, kvapai.

PAV ataskaitoje įvertintas stacionarių triukšmo šaltinių ir transporto srautų keliamas triukšmas. PŪV triukšmo sklaida apskaičiuota aplinkos triukšmo kartografavimo programine įranga IMMI. Nustatyta, kad ekvivalentinis triukšmo lygis už žemės sklypo ribų neviršys triukšmo RV, taikomų gyvenamajai aplinkai. Pagal PAV ataskaitoje pateiktą informaciją, numatomas ekvivalentinis triukšmo lygis ties žemės sklypo riba: dienos metu – 54,3 dBA, vakaro metu – 49,5 dBA, nakties metu – 35,0 dBA; artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje kartu su fonu: dienos metu – 50,3 dBA, vakaro metu – 50,5 dBA, nakties metu – 40,2 dBA.

PAV ataskaitoje atliktas kvapų sklaidos modeliavimas kompiuterinių programų paketu ADMS 4, naudojant Lietuvos hidrometeorologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos pateiktus Lazdijų hidrometeorologijos stoties 2011-2015 m. meteorologinius duomenis. Apskaičiuota didžiausia pusvalandinė kvapo koncentracija – 0,06 OUE/m³ (0,008 RV). Prognozuojama, kad kvapas artimiausių gyvenamųjų namų aplinkoje nebus juntamas.

Informacija apie PŪV monitoringą

PAV ataskaitoje pateiktas preliminarus monitoringo planas, kuriame numatyti ūkio subjekto į aplinkos orą išmetamų teršalų bei su gamybinėmis ir paviršinėmis nuotekomis išleidžiamų teršalų monitoringai.

6. Priemonių, numatytų neigiamam poveikiui aplinkai išvengti, sumažinti, kompensuoti ar jo pasekmėms likviduoti, aprašymas:

6.1. Siekiant išvengti PŪV poveikio dirvožemiui PAV ataskaitoje numatyta:

6.1.1. prieš žemės darbų pradžią nuo plotų, kur bus vykdomi statybos darbai, nukasti dirvožemio sluoksnį, o užbaigus statybos ir rekonstrukcijos darbus jį panaudoti tvarkant teritoriją;

6.1.2. galimai teršiamą teritoriją – automobilių stovėjimo aikštelę padengti nelaidžia danga su paviršinių nuotekų surinkimo sistema.

6¹. Planuojamos ūkinės veiklos poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumas

PŪV nesusijusi su Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijomis bei artima jų aplinka, kadangi planuojamos ūkinės veiklos vieta nuo artimiausios buveinių apsaugai svarbios teritorijos (toliau – BAST) – Vidzgirio miškas (kodas LTALY0001) yra nutolusi apie 4,5 km atstumu. Tarp PŪV vietos ir BAST yra urbanizuota teritorija – Alytaus miestas. Dėl šių priežasčių poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijos dėl PŪV neturės.

7. Pateiktos poveikio aplinkai vertinimo subjektų išvados:

7.1. Alytaus visuomenės sveikatos centras 2015-12-02 raštu Nr. R1-1794 „Dėl UAB „Bioresus“ poveikio aplinkai vertinimo programos“ pritarė PAV programai.

Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Alytaus departamentas 2016-04-12 raštu Nr. 2.1-48 „Dėl UAB „Bioresus“ poveikio aplinkai vertinimo ataskaitos“ pritarė PAV ataskaitai ir planuojamai veiklai pasirinktoje vietoje.

7.2. Alytaus miesto savivaldybės administracija 2015-02-07 raštu Nr. SD-10146 „Dėl UAB „Bioresus“ poveikio aplinkai vertinimo programos“ informavo, kad pastabų PAV programai neturi.

Alytaus miesto savivaldybės administracija 2016-03-30 raštu Nr. SD-2895(6.2) „Dėl UAB „Bioresus“ poveikio aplinkai vertinimo ataskaitos“ informavo, kad pastabų PAV ataskaitai neturi.

7.3. Alytaus apskrities priešgaisrinė gelbėjimo valdyba 2015-11-26 raštu Nr. 3S-944 „Dėl UAB „Bioresus“ PAV programos“ pritarė PAV programai.

Alytaus apskrities priešgaisrinė gelbėjimo valdyba 2016-03-30 raštu Nr. 3S-247(8.9) „Dėl UAB „Bioresus“ poveikio aplinkai vertinimo ataskaitos“ informavo, kad pastabų dėl PAV ataskaitos neturi.

7.4. Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Alytaus skyrius 2015-12-02 raštu Nr. (9.73.-A)2A-705 „Dėl UAB „Bioresus“ poveikio aplinkai vertinimo programos“ informavo, kad PAV programai neprieštaruja ir PAV ataskaitos nenagrinės.

7.5. Aplinkos apsaugos agentūros Poveikio aplinkai vertinimo departamentas 2015-12-15 raštu Nr. (28.1)-A4-13968 „Dėl pirmos formos heparino gamybos poveikio aplinkai vertinimo programos tvirtinimo“ PAV programą patvirtino.

8. Visuomenės informavimas ir dalyvavimas

Visuomenė apie parengtą PAV programą buvo informuota Alytaus miesto savivaldybės administracijos skelbimų lentoje (2015-11-13), respublikiniame laikraštyje „Lietuvos žinios“ (2015-11-14), rajoniniame laikraštyje „Alytaus naujienos“ (2015-11-14), Aplinkos apsaugos agentūros tinklalapyje (2015-11-24). Apie patvirtintą PAV programą buvo paskelbta Aplinkos apsaugos agentūros tinklalapyje (2015-12-15).

Informacija apie visuomenės viešą supažindinimą su PAV ataskaita buvo skelbiama Alytaus miesto savivaldybės administracijos skelbimų lentoje (2016-02-25), respublikiniame laikraštyje „Lietuvos žinios“ (2016-02-25), rajoniniame laikraštyje „Alytaus naujienos“ (2016-02-25). Susirinkimas su visuomene dėl PAV ataskaitos įvyko 2016-03-10 17.00 val. Pievų g. 13A, Alytus. Susirinkime dalyvavo PAV dokumentų rengėjo, PŪV užsakovo, visuomenės atstovai. PAV dokumentų rengėjas gavo suinteresuotos visuomenės pastabų ir pasiūlymų, į kuriuos atsakė raštu.

Aplinkos apsaugos agentūra 2016-04-14 savo tinklalapyje paskelbė visuomenei apie gautą PAV ataskaitą. Per nustatytą terminą pasiūlymų dėl PAV ataskaitos iš suinteresuotos visuomenės negauta. Iki sprendimo priėmimo PAV proceso dalyviai informacijos dėl galimų pažeidimų nustatant, apibūdinant ir įvertinant galimą PŪV poveikį aplinkai ar vykdant PAV procedūras nepateikė.

9. Atsakingos institucijos sprendimo pobūdis (planuojama ūkinė veikla leistina/neleistina), jo priėmimo data ir su juo siejamos sąlygos, pagrindiniai motyvai, kuriais buvo remtasi priimant sprendimą

Atsižvelgiant į išdėstytus motyvus ir vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 10 straipsnio 1 dalies 2 punktu, priimamas sprendimas: planuojama ūkinė veikla – planuojama ūkinė veikla – pirmos formos heparino gamyba – leistina pagal parengtą PAV ataskaitą.

Sprendimas priimtas Aplinkos apsaugos agentūros 2016-06-17 raštu Nr. (28.1)-A4-6377.

Su sprendimu siejamos sąlygos:

1. PŪV užsakovas apie priimtą sprendimą dėl PŪV galimybių turi informuoti visuomenę Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. liepos 15 d. įsakymu Nr. D1-370 „Dėl visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Visuomenės informavimo tvarkos aprašas), nustatyta tvarka ir raštu informuoti Aplinkos apsaugos agentūrą apie atliktą visuomenės supažindinimą.

2. Veiklos vykdytojas privalo užtikrinti, kad PŪV metu naudojamos cheminės medžiagos turėtų reikalavimus atitinkančius saugos duomenų lapus ir būtų naudojamos pagal instrukcijas, laikantis saugos duomenų lapų reikalavimų.

3. Planuojamus darbus vykdyti nepažeidžiant Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų, patvirtintų 1992 m. gegužės 12 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 343 „Dėl specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“.

Pagrindiniai motyvai, kuriais buvo remtasi priimant sprendimą:

1. PAV ataskaitą nagrinėję ir išvadas pateikę PŪV poveikio aplinkai vertinimo subjektai, vadovaudamiesi PAV įstatymo 9 straipsnio 4 dalimi, pritarė PAV ataskaitai ir neprieštaravo dėl PŪV galimybių.

2. PAV ataskaitos rengėjas pagal Visuomenės informavimo tvarkos aprašo reikalavimus tinkamai informavo visuomenę apie PŪV. Visuomenė neprieštaravo dėl PŪV galimybių, suinteresuotos visuomenės atstovų pateikti pasiūlymai PAV ataskaitoje argumentuotai įvertinti.

3. Pagal PAV ataskaitoje pateiktą informaciją, naudojant poveikį aplinkai mažinančias priemones ir vykdant sprendimo 10 punkte nustatytas sąlygas, PŪV įgyvendinimas nesukels reikšmingo neigiamo poveikio aplinkos orui, vandeniui, dirvožemiui, kraštovaizdžiui, visuomenės sveikatai bei šių aplinkos komponentų tarpusavio sąveikai.

4. Pagal PAV ataskaitoje pateiktus aplinkos oro teršalų sklaidos modeliavimo rezultatus numatoma, kad oro teršalų koncentracijos neviršys ribinių aplinkos oro užterštumo verčių, nustatytų žmonių sveikatai ir (ar) aplinkai, remiantis Aplinkos oro užterštumo sieros dioksidu, azoto dioksidu, azoto oksidais, benzeno, anglies monoksidu, švinu, kietosiomis dalelėmis ir ozonu normomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. liepos 7 d. įsakymu Nr. D1-585/V-611 „Dėl Aplinkos ministro ir Sveikatos apsaugos ministro 2001 m. gruodžio 11 d. įsakymo Nr. 591/640 „Dėl aplinkos oro užterštumo normų nustatymo“ pakeitimo“ ir Teršalų, kurių kiekis aplinkos ore ribojamas pagal nacionalinius kriterijus, sąrašų ir ribinėmis aplinkos oro užterštumo vertėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2007-06-11 įsakymu Nr. D1-329/V-469 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2000 m. spalio 30 d. įsakymo Nr. 471/582 „Dėl teršalų, kurių kiekis

aplinkos ore vertinamas pagal Europos sąjungos kriterijus, sąrašo patvirtinimo ir ribinių aplinkos oro užterštumo verčių nustatymo“ pakeitimo“.

5. Pagal PAV ataskaitoje pateiktą informaciją, PŪV metu triukšmo lygis ties artimiausia gyvenamąja aplinka neviršys didžiausių leidžiamų triukšmo ribinių verčių nustatytų gyvenamųjų pastatų ir visuomeninės paskirties pastatų aplinkoje, remiantis Lietuvos higienos norma HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“.

6. Pagal PAV ataskaitoje pateiktą PŪV sukeliama kvapo koncentracijos modeliavimą nustatyta, kad kvapo koncentracija už sklypo ribų neviršys didžiausios leidžiamos kvapo koncentracijos ribinės vertės, nustatytos Lietuvos higienos normoje HN 121:2010 „Kvapo koncentracijos ribinė vertė gyvenamosios aplinkos ore“.

7. Pagal PAV ataskaitoje pateiktą informaciją, PŪV metu susidarančių atliekų tvarkymas atitinka Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo ir kitų atliekų tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus.

8. Pagal PAV ataskaitoje pateiktą informaciją, paviršinių nuotekų tvarkymas atitinka Paviršinių nuotekų tvarkymo reglamento, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. balandžio 2 d. įsakymu Nr. D1-193 „Dėl paviršinių nuotekų tvarkymo reglamento patvirtinimo“, reikalavimus.

9. Pagal PAV ataskaitoje pateiktą informaciją nuotekų tvarkymas atitinka Nuotekų tvarkymo reglamento, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. gegužės 17 d. įsakymu Nr. D1-236 „Dėl nuotekų tvarkymo reglamento patvirtinimo“, reikalavimus.

10. Kur ir kada galima susipažinti su išsamesne informacija apie priimtą sprendimą dėl planuojamos ūkinės veiklos leistinumą pasirinktoje vietoje

Su išsamesne informacija apie priimtą sprendimą dėl planuojamos ūkinės veiklos leistinumą pasirinktoje vietoje galima susipažinti Aplinkos apsaugos agentūroje, A. Juozapavičiaus g. 9, 09311 Vilnius, tel. 8 706 62033.